ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання **5** березня **2020** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання 5 березня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

<u>Позачергове засідання</u> (Четвер, 5 березня 2020 року)

Прийняття Постанови «Про висловлення недовіри Генеральному прокурору Рябошапці Р.Г.»

...4

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Зал засідань Верховної Ради України 5 березня 2020 року, 18 година 30 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Ще раз добрий вечір, шановні представники засобів масової інформації!

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Неможливо зареєструватися натиснувши червоні... Ви ж приймали цей закон! Олександре Рафкатовичу, ви ж знаєте, лише зелена! Я не чую, Ірино Володимирівно. Ви проти? Ви проти всього? Це ваше кредо.

Готові реєструватися? Прошу реєструватися, шановні колеги. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «за».

У залі зареєструвалися 311 народних депутатів України. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, у зв'язку з вимогою 152 народних депутатів України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. На позачерговому засіданні народні депутати України наполягають на розгляді питання про висловлення недовіри Генеральному прокурору Рябошапці Руслану Георгійовичу.

Переходимо до розгляду питання. Відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить висловлення недовіри Генеральному прокуророві, що має наслідком його відставку з посади.

Згідно зі статтею 213 Регламенту Верховної Ради України питання про висловлення недовіри Генеральному прокуророві включається до порядку денного сесії Верховної Ради за пропозицією не менш як третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, підтриманою їхніми підписами і за яку проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України. Пропозиція про висловлення недовіри Генеральному прокурору Рябошапці Руслану Георгійовичу внесена 158 народними депутатами України.

Відповідно до статті 85 Конституції України, статті 213 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання питання про висловлення недовіри Генеральному прокуророві Рябошапці Руслану Георгійовичу. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Готові голосувати? Про включення... Для того, щоб не запитувати про що, ви іноді слухайте.

Ставиться на голосування пропозиція про включення цього питання до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 279.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 207, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 29, «Європейська солідарність» — 0, «Батьківщина» — 0, «За майбутнє» — 15, «Голос» — 0, «Довіра» — 14, позафракційні — 14.

Переходимо до розгляду питання (*Шум у залі*). Спочатку зачитаю так, як це передбачено виключно Регламентом. З мотивів зараз взяти не можемо.

Відповідно до Регламенту пропонується наступна процедура розгляду цього питання: доповідь народного депутата України Максима Аркадійовича Бужанського від ініціаторів внесення пропозиції — до 15 хвилин та відповіді доповідача на запитання представників депутатських фракцій, депутатських груп, народних депутатів — до 15 хвилин; співдоповідь голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Дениса Анатолійовича Монастирського — до 10 хвилин та відповіді співдоповідача на запитання депутатських фракцій, депутатських груп, народних депутатів — до 10 хвилин; виступ Генерального прокурора Руслана Георгійовича Рябошапки — до 15 хвилин та його відповіді на запитання представників депутатських фракцій, депутатських груп, народних депутатів — до 15 хвилин; виступи від депутатських фракцій та груп — до 21 хвилини; виступи народних депутатів — до 6 хвилин. Таймінг розгляду цього питання — до 1 години 50 хвилин (Шум у залі).

3 приводу чого? 3 мотивів? Зараз немає з мотивів. Ні. Давайте не плутати: з мотивів та процедури.

Переходимо до... (*Шум у залі*). Що з процедури, Ірино Володимирівно? З процедури, 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, хочу звернути вашу увагу, що у вівторок наша політична сила звернулася до Апарату Верховної Ради України з проханням надати нам підписні листи для проведення позачергового засідання Верховної Ради України, на якому мали б розглянути заяву Верховної Ради до шостої річниці анексії Криму, а також внести до порядку денного питання щодо індексації пенсій. Ці пункти підтримували фракції «Голос» і «Батьківщина». Але я маю поінформувати вас, що нашій політичній силі протягом двох днів так і не видали підписні листи. Голова Верховної Ради так і не розписав…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розписав, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ну, нам так і не видали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І це не з процедури розгляду цього питання, попри всю мою повагу. Розписав Голова Верховної Ради і листи вам нададуть. Попри всю мою повагу, давайте бути коректними стосовно одне одного.

Переходимо до розгляду питання, яке включено до порядку денного позачергового засідання Верховної Ради України. Переходимо до виступів.

Слово надається представнику ініціаторів внесення пропозиції народному депутату України Максиму Аркадійовичу Бужанському.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпро-петровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановна президіє, шановні українці! Вже весна, а де ж посадки? Немає. Як ви пам'ятаєте, вся країна чекала, що весною будуть посадки. Цього чекали не тільки виборці Президента Зеленського та партії «Слуга народу», цього чекали всі, хто не сприймає п'ять років мародерства, п'ять років спекуляцій на крові, на патріотизмі наших громадян, п'ять років, коли нам брехали в очі та крали гроші. Крали не лише гроші, крали п'ять років життя. І хтось за це має відповісти (Оплески). Крали на житті та крали на смерті.

Ви всі знаєте так звану «справу Свинарчуків», справу «Укроборонпрому». Чиїми партнерами були Свинарчуки? Хто в країні не знає чиїми і де зараз Свинарчук? Він дивиться футбол. А чому він дивиться футбол? Я розкажу вам, чому він дивиться його не за гратами. Тому що наша країна не має Генерального прокурора. Немає Генерального прокурора України, є Генеральний прокурор Порошенка, Генеральний прокурор «Європейської солідарності» пан Рябошапка (Оплески).

Подивіться, хто захищає Генерального прокурора. Тільки дві фракції: «Європейська солідарність» (ви зараз бачили, як вони це роблять) та «Голос». Більше ніхто, ніхто крім них, таких собі десантників пана Рябошапки.

Що я хотів би сказати? Ця людина повністю змарнувала все те, чого чекали мільйони громадян. Вибачте, хвилююся, давно чекав (Оплески). Наша країна веде війну. Наша країна в кризі. Ніхто не за ґратами. Ніхто не покараний. Ніхто не притягнутий до відповідальності. Але це не просто бездіяльність, це конкретна праця на заінтересованих осіб.

Скажіть мені, будь ласка, чи чули ви вчора виступ тимчасово виконуючого обов'язки Директора Державного бюро розслідувань пані Венедіктової, нашої колишньої колеги? Що вона сказала? Вона сказала, що 1 тисяча 200 справ не мають процесуального керівництва. Це банальна праця Офісу Генерального прокурора, навіть не в інтересах Петра Олексійовича Порошенка, яка теж не виконується.

Ви всі добре знаєте, що прокуратура зруйнована. Наша країна більше не має прокуратури. Так звана реформа, так звана атестація покликані вигнати геть фахівців, які не знають як годувати поліцейського коня. Це єдине, що знає Генеральний прокурор Руслан Георгійович Рябошапка. На всіх тих, хто, як і я, підтримав його призначення на посаду Генерального прокурора, лежить відповідальність за це. Так, я визнаю: це була помилка. Але дорослі люди, особливо державні діячі, як ми з вами, повинні свої помилки виправляти.

Я пропоную вам, особливо тим 227 народним депутатам, які підписали подання про висловлення недовіри Генеральному прокурору, визнати цю помилку і виправити її. Дати країні те, чого вона чекає: справедливість, нарешті, і Генерального прокурора, який буде працювати, а не так, як оце, вибачте, пусте місце. Вважаю, це наша відповідальність не тільки перед виборцями (ми не на виборах), а перед громадянами. Хтось повинен сісти. Ніхто не лише не сидить, ніхто навіть не ходить на допити, на роботу не ходить. Марнує час, нудьгує.

Я прошу вас забути з яких ви фракцій. Я прошу вас пам'ятати, що ви – народні депутати України, представники українського парламенту, Верховної Ради України. Я прошу вас виконати ваш обов'язок і відправити його у відставку. «Зробимо» його усі разом! Країна цього чекає. Я прошу вас зробити це.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максиме Аркадійовичу. Ще 15 хвилин... Запишіться... Репліка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Ось хто захищає Генерального прокурора! Подивіться, хто його захищає! Вони партнери, вони працюють разом і бажають разом «зробити» нас з 40 мільйонами громадян!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максиме Аркадійовичу! Репліка Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, сподіваюся, що в цій сесійній залі ϵ не лише колишні зеки, люди з кримінальним минулим, але ϵ і професійні юристи, які прекрасно знають, що насправді тільки що прозвучали неприпустимі речі стосовно опозиції, фракції «Європейська солідарність». Доповідач на трибуні, по суті, визнав, що ϵ дина мета, яка ставилася перед Генеральним прокурором, — це політичні репресії проти опонентів партії влади.

І, насправді, я закликаю людей, які мають насамперед юридичний диплом, усвідомити, що те, що тільки що прозвучало з трибуни, це вже є підставою подавати позови до Європейського суду з прав людини і говорити про те, що з високої трибуни парламенту щойно прозвучав заклик до майбутнього Генерального прокурора бути на 300 відсотків Генеральним прокурором Зеленського. І ключове завдання, яке ставиться, — це не законність, а просто розправа з опозицією, зі своїми політичними опонентами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться на запитання від депутатських фракцій та груп. Ні, з мотивів ні.

Згадував фракцію «Голос»? Репліка, 1 хвилина. Хто буде виступати? Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Насправді, коли я бачу, хто збирає підписи під проектом постанови про висловлення недовіри Генеральному прокурору, а це друг Портнова, то переді мною постає велике запитання: де ж, шановні колеги, заховався ваш російський слід? А ваш російський слід у тому, хто стоїть тут на трибуні (Шум у залі). Так-так! Так от, ОПЗЖ і «слуги», які будуть відправляти у відставку, подумайте. Це перше.

Друге. Це ваша перша весна. Сідайте, пане Бужанський (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на запитання. Суто Чолоєвич Мамоян.

МАМОЯН С.Ч., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович Волошин. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, сьогодні не просто важливий, а це визначальний момент. Або ми доведемо, що ми парламент, дійсно, суверенної і незалежної України, якою не керують ззовні ті, хто дуже зацікавлений у збереженні чинного Генерального прокурора на своїй посаді, тому що дуже бояться і об'єктивного розслідування втручання в американські вибори 2016 року, і об'єктивного розслідування справи «Бурісми», і об'єктивного розслідування інших дій, які тут чинили «соросята» і їх поплічники попередні п'ять років…

І я не знаю, який тут ще має бути слід для того, щоб довести, що ті люди, які представляють глобалістські кола, які намагалися встановити режим зовнішнього управління в Україні, намагаються сьогодні саботувати цю подію.

Єдине запитання в мене до Макса Бужанського. Чому ви не зробили цього раніше?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь, будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Прошу вибачення, але був потрібен час на те, щоб це стало зрозуміло абсолютно всім, які б політичні вподобання вони не мали, якщо, звісно, вони не сидять у тому куті нашої зали.

Я не сказав багатьох речей. Це Генеральний прокурор, який приймав у своєму кабінеті вбивцю. Це Генеральний прокурор, який не знайшов час для зустрічі з мамою вбитого Бузини. Це Генеральний прокурор, якому було байдуже, що відбувається в країні, його цікавила лише власна особа та співпраця з тими, кого мені огидно згадувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Ви знаєте, ганебно і соромно перебувати в залі, коли тут ϵ не тільки так звані (вже «квадратні» вуха від цього слова) «соросята», а ϵ ще й «путінята». Це, напевно, більше опоненти цієї держави, а не політичні опоненти. Це перше.

І друге. Пане Бужанський, а ви спілкувалися з татом Катерини Гандзюк, вас це не цікавить, ні? Активісти і тато вам скажуть про те, що нарешті почалися зрушення у справах нападів на активістів. Так от запитання: ви збираєтеся покривати вбивць чи у нас Олесь Бузина національний герой?

Дякую.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Відповідаю. Я вважаю, що під «путінятами», зокрема, мався на увазі пан Вакарчук, який не сплачував податки роками та крав у нашої армії, який співав на концерті в Мінську, коли ми голосували законопроекти щодо оборони нашої країни. Оце, мабуть, «путінята». Ви думайте хоча б іноді, коли говорите.

Стосовно батька Катерини Гандзюк. Я як народний депутат, як і всі тут, обіцяю, що ми зробимо все, щоб за будь-якого наступного прокурора вбивці були покарані, ким би вони не були.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Леонтійович Бондар.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Фракція «Європейська солідарність». У мене питання. На думку доповідача (бо не хочеться навіть говорити, хто він, що він, прізвище згадувати), чи мав підписати Генеральний прокурор підозри Медянику, Корявченкову, Тищенку у зв'язку з інформацією, яка недвозначно вказує на корупцію і службові злочини.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Відповідаю. Я вважаю, що Генеральний прокурор має підписувати підозру будь-якій особі, для притягнення якої є достатньо висновків органу, який ініціює цю підозру. Немає жодної різниці, про кого йдеться: або це народний депутат з нашої фракції «Слуга народу», або з опозиції. Будь-хто має бути притягнутий до відповідальності, якщо є дійсно якийсь факт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановний колего, знаю вашу принципову позицію, вам за це дякую. Будемо повністю підтримувати відставку Генерального прокурора.

Скажіть, будь ласка, чи готові ми створити тимчасову слідчу комісію разом з усіма фракціями, які будуть голосувати і підтримувати, з приводу Луганської області, де йде війна, порушено 79 кримінальних проваджень, які не розслідувалися? Це стосується саме серйозних грабіжницьких схем, вбивства Сергія Самарського, також нашого колеги-журналіста, громадського діяча, про якого я неодноразово говорив. Ми були у пана Рябошапки три місяці тому. Жодної відповіді не отримали. Ні Вельможний, ні Сухов, ні Шахов.

Скажіть, будь ласка, чи готові ми розслідувати кримінальні провадження і в ТСК розглянути невиплати заробітної плати шахтарям? На сьогодні за статтею 175 Кримінального кодексу України ніхто не відповів. А також ε «газові вишки», за які треба взятися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, я на початку оголосив регламент. Ви зараз запитуєте Бужанського? Чи може він взяти це розслідування? Він точно не може.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Я не маю повноважень від своєї фракції давати обіцянки щодо створення цієї ТСК, але я вважаю, що ми всі повинні сприяти розслідуванню будь-яких випадків правопорушень, бездіяльності правоохоронних органів, зокрема і Офісу Генерального прокурора, чого б це не стосувалося. Ми всі тут громадяни України, ми всі народні депутати України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Костянтинович Іонушас. Немає питань.

Дякую, пане доповідачу. Сідайте, будь ласка.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Денису Анатолійовичу Монастирському. Регламент – до 10 хвилин.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Наш комітет вчора розглянув проект постанови, який сьогодні ми розглядаємо на позачерговому засіданні Верховної Ради України, і вирішив, оскільки є воля понад 200 народних депутатів, цей проект постанови має бути внесений в зал, і ми щодо нього маємо визначитися шляхом вільного голосування.

Проте хочу зауважити, що шість місяців тому ми надали Генеральному прокурору безпрецедентні повноваження терміном на два роки. І мені не байдуже, хто буде виконувати ці повноваження наступні півтора року. Безперечно, реформа прокуратури має бути продовжена і буде продовжена наступником на посаді Генерального прокурора. Генеральний прокурор повинен сформувати стратегію координації реформування кримінальної юстиції. Цього, на жаль, не було зроблено за останні шість місяців. Безсумнівно, ми з вами тут у залі маємо повернутися і не лише скасувати поправки Лозового, як це зробили півроку тому, а й дуже тверезо і відповідально переглянути баланс повноважень між сторонами обвинувачення і захисту, щоб органи правопорядку мали реальну можливість притягувати до відповідальності винних осіб.

Минулого року нам було необхідно відтермінувати запровадження одного з надважливих інститутів — інституту кримінальних проступків, який розподіляє кримінальні правопорушення на злочини та проступки. Ми відклали це на півроку. Це наше і Генерального прокурора завдання для того, щоб 1 липня 2020 року цей інститут нарешті запрацював. Саме він має дуже серйозно змінити і розвантажити систему досудового розслідування, а саме слідство, для того щоб воно займалося розслідуванням злочинів.

Одне з ключових завдань, яке потрібно здійснювати Генеральному прокурору, — це запровадження електронного кримінального провадження. Ми всі говоримо про діджиталізацію. І в цьому плані це розвантажило б і слідство, і суд.

Нарешті, в час війни ми повинні визначити, чи має існувати в структурі прокуратури спеціалізована військова прокуратура. Без цієї відповіді ми не зможемо продовжити роботу і розслідування, які сьогодні потрібні країні.

Крім цього, останнє, про що хочу згадати – реформа Національної академії прокуратури України. Це не повинна бути зміна вивіски і, головне, не має відбутися втрати тих цінних науково-педагогічних, викладацьких кадрів, які там працюють. Треба створити центр, нехай називається «тренінговий центр» або по-іншому, але потрібний потужний центр підготовки та перепідготовки

прокурорів. Це важливо. Хто буде це робити, реалізовувати всі ці пункти? Хто буде це вирішувати? Давайте визначимо сьогодні.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Денисе Анатолійовичу.

Прошу записатися на запитання від депутатських фракцій та груп. Юрій Анатолійович Бойко (*Шум у залі*). Олег Анатолійович Волошин? Григорій Миколайович Мамка. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий вечір, шановні колеги, шановні народні депутати, український народе! Денисе Анатолійовичу, скажіть, будь ласка, таке. Ми неодноразово ставили незручні запитання на засіданнях комітету, де був присутній Генеральний прокурор, і дійсно, декілька разів слухали про те, що реформа відбулася, вона продовжується. Але скільки разів, крім виступів і всього іншого, ми порушували проблемні питання саме щодо роботи того чи іншого правоохоронного органу. Скільки разів я особисто запитував Генерального прокурора і порушував питання щодо відповіді Генерального прокурора на ті чи інші депутатські звернення і запити.

Яким чином додатково інформував Генеральний прокурор комітет, крім своїх виступів на його засіданнях, щодо реформування, щодо контрольних резонансних кримінальних проваджень тощо?

Дякую.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Дякую, Григорію Миколайовичу. Як ви знаєте, ми на засіданнях профільного комітету сім разів порушували питання, пов'язані з діяльністю органів прокуратури. У цих засіданнях тричі брав участь особисто Генеральний прокурор. Стенограми засідань з усіма питаннями, які формувалися в комітеті, які були озвучені, на які не було дано відповіді і на які давалися відповіді, ми направляли Генеральному прокурору, а потім відповідь надсилалася кожному народному депутату.

Я думаю, що, звичайно, наші можливості контролю ϵ дещо обмеженими. Але попри те, основні питання, на яких я наголосив сьогодні, мають бути під нашим з вами чітким контролем, як членів одного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Денисе, дуже дякую за такий полум'яний виступ. Скажіть, будь ласка, чому комітет уникнув своєї відповідальності дати, власне, юридичну оцінку бредні Портнова, що написано в аргументації до проекту постанови? А саме, що Рябошапка винен у тому, що суд відпустив під заставу Альперіна, що саме Рябошапка винен у тому, що зменшена застава Садовому, що саме Рябошапка, за якого, до речі, добилися нарешті прогресу у справі стосовно того, хто замовив Катерину Гандзюк, не діє в цій справі. Дайте ви (хоча б як юрист) юридичну оцінку, якщо комітет, як Пилат, тупо умив руки.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Перепрошую, але я представив тут позицію профільного комітету і більше нічого доповнити не можу. Якщо ви потребуєте відповідей, ви можете запитати членів комітету або потім подивитися на результат голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко.

Володимир Ігорович Ар'єв.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні громадяни України! Ініціатор цього шоу кілька хвилин тому чітко визначив мету зняття Генерального прокурора. Але є така газета, досить відома і впливова у світі, вона називається «Нью-Йорк таймс». Минулого тижня, 28 лютого, там було надруковано статтю, в якій зазначено, що провадження проти п'ятого Президента Петра Порошенка сприймаються як політичні переслідування. І у мене тоді виникає запитання: чи усвідомлюєте ви, що суттєво підриваєте імідж України як правової держави? І тоді ви можете робити діджиталізацію, «інвестиційних нянь», робити все, що завгодно, хоч кульбіти, але жоден інвестор і жоден нормальний партнер мати справи з Україною не захоче, і ви насамперед ставите під удар саме Україну.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Дякую за запитання. Ми з вами прекрасно розуміємо, що питання притягнення будь-якої особи до кримінальної відповідальності є повноваженням органу досудового розслідування. Тому давайте ці питання спрямуємо саме їм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний головуючий. Доброго дня, українці! Доброго дня, шановні народні депутати! Денисе Анатолійовичу, у мене до вас таке питання. Відчуваючи градус, який є в залі, я вже бачу, що є голоси для того, щоб відправити у відставку пана Рябошапку. Але в мене запитання: що буде далі? Чи буде комітет, який ви очолюєте, більш суб'єктний? Чи він буде більше впливати на реформування Офісу Генерального прокурора? Чи та вакханалія, яка була спочатку щодо розгону професійних людей, яких просто звільнили, продовжиться? Що ви будете робити потім?

Дякую вам.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Дякую за запитання. Ми всі з вами розуміємо, що відповідь на ваші запитання насамперед в імені Генерального прокурора. Думаю, що під час його представлення ми повернемося саме до цих питань. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Анатолійович Кожем'якін.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Ви мене бачите, Денисе Анатолійовичу? Доброго дня! Денисе Анатолійовичу, комітет у 2014 році, я саме тоді його очолював, підготував, так би мовити, європейський — ви знаєте, так? — Закон України «Про прокуратуру». Його схвалили Рада Європи, Венеційська комісія. І вони вимагали єдиного — незалежного від політичного впливу прокурора. Чотири роки вони на цьому наполягали. Ми це зробили, була введена така норма: без висновку комісії (КДКП) Верховна Рада не могла зняти Генерального прокурора. У вересні було прийнято закон (проект № 1032) і цю норму було виключено, ви дали можливість повернутися до закону 1991 року. Прокурор має дуже великі повноваження, і тепер буде дуже багато тих, хто захоче полювати на цю посаду.

Чи не вважаєте ви, що дуже багато тих, хто буде бажати політичної крові з позиції Генерального прокурора?

Дякую.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Дякую за запитання. Наголошую, що повноваження, які ви перелічили, ϵ тимчасовими, терміном на два роки. Це саме той строк, який необхідний для реформи органів прокуратури, яка розпочата.

Думаю, що вже в кінці цього року або в наступному році ми з вами маємо прийняти оновлений Закон «Про прокуратуру», який відповідатиме всім європейським стандартам.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Юрійович Арешонков.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Пане Денисе, моє питання практично співпадає з питанням мого колеги Мамки, і пов'язане воно з проблемою комунікації, спільної відповідальності, зокрема, і народних депутатів, і представників правоохоронних органів. Усі разом ми зацікавлені в тому, щоб проводити правильні справжні реформи.

Так от, нагадаю вам наші стосунки, скажімо, з Міністерством внутрішніх справ України. Кожного місяця члени комітету бували в підрозділах Національної поліції, в навчальних закладах, зустрічалися з керівництвом, щоб зрозуміти що там відбувається. Водночас з органами прокуратури у нас під час проведення реформаторських дій не було таких контактів. Можливо, в цьому ті проблеми, які є, можливо, потрібна наша активніша допомога в проведенні цих реформ. Мені здається, над цим усім потрібно подумати.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Дякую вам. Ну, це, власне, був більше виступ, ніж запитання. Єдине, що можу сказати, повторю, що Генеральний прокурор тричі був у нас на засіданнях комітету, але ми з вами водночас, звичайно, маємо поїхати до рядових прокурорів, поговорити з ними щодо тих результатів реформи і тих необхідних корекцій, які саме цього потребують. Пропоную зробити це наступного тижня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Денисе Анатолійовичу, ваш час на відповіді вичерпано.

Слово надається Генеральному прокурору Руслану Георгійовичу Рябошапці. Регламент – до 15 хвилин.

РЯБОШАПКА Р.Г., *Генеральний прокурор*. Доброго вечора! Не знаю, яке буде рішення, але, в принципі, здогадуюся. Хочу, користуючись нагодою, звернутися до людей, до кожного українця. Двадцять вісім років українська прокуратура була інструментом тиску та політичних репресій, і в цьому залі є люди, які відчули це на собі. Двадцять вісім років ця інституція не мала жодної довіри в людей. Двадцять вісім років прокуратура була джерелом власного збагачення для обраних, як результат — олігархи в прокурорських погонах.

Ми реформуємо прокуратуру, що вже увійшло в історію України. Ніколи раніше за 28 років прокуратура не зазнавала такого масового очищення та оновлення. Були звільнені 729 прокурорів, які не пройшли тест на фаховість та доброчесність, а ті, хто залишився, стали вдвічі більше цінувати свою професію, і насамперед тому, що вперше за 28 років відчули незалежність — їм не дають незаконних вказівок. Лише третій місяць з цих 28 років прокуратура працює за новим законом, тому я в цій залі, і саме тому стоїть питання моєї відставки,

що ті, кого ми позбулися, хочуть повернутися і жити далі так, як вони жили ці 28 років.

Що зроблено за ці три місяці життя за новим законом? Давайте почнемо з катувань. Ви чули, щоб правоохоронців судили за катування наших громадян? За три місяці ми відкрили 27 проваджень, сім правоохоронців притягнуто до відповідальності за знущання та катування наших співгромадян. Ви коли-небудь чули, щоб когось судили за незаконну вирубку та продаж лісів? І я не чув. Але за три місяці життя за новим законом ми відкрили понад 3 тисяч кримінальних справ, притягнуто більше 60 осіб до відповідальності, зокрема керівників лісгоспів. У судах уже понад 300 обвинувальних актів.

Скільки людських доль зламав незаконний гральний бізнес? Цієї статистики навіть немає, тому що за кожним гральним бізнесом стоїть прокурор або поліцейський. За три місяці життя за новим законом ми припинили діяльність більше тисячі незаконних гральних закладів, це означає, що ми вберегли сотні тисяч людських доль.

А тепер про гроші, вкрадені в українців. За три місяці життя за новим законом ми притягнули до відповідальності власників 12 банків, які вкрали у вас 13 мільярдів гривень і вивели їх в офшори. Практично всі ці кримінальні справи були продані, злиті, заховані, закриті. Ми знайшли ці гроші і знаємо, як їх повернути.

Усі ці злочини були б неможливі без корупції і без корупціонерів. Політики хочуть посадок топ-корупціонерів — так, це правда, а прості люди вимагають справедливості там, де вони живуть і працюють. Їх запит на справедливість — це припинення щоденних поборів місцевих феодалів та князьків.

За три місяці життя за новим законом ми відкрили більш ніж 1 тисячу 200 справ проти корупціонерів, зараз очікують суду — майже 900. Щойно ми затримали підполковника ДСНС, який брав хабарі з підприємців за те, щоб закривати очі на порушення закону щодо пожежної безпеки. Наслідки таких злочинів ми бачили в Одесі, коли заживо згоріло багато людей. Ми вперше в історії України притягнули до відповідальності очільника обласного управління ДСНС за недбалість, яка призвела до загибелі людей.

Запит на справедливість — це не лише посадки. Наші прокурори повертають українцям захоплені землі, ліси, майно, підприємства. За три місяці життя за новим законом прокурори повернули 29 елеваторів, 10 тисяч гектарів земель та повернули до бюджету більш ніж 5 мільярдів гривень. Тільки в Затоці біля моря, де відпочивають українці, ми повернули 48 земельних ділянок.

Майдан. Ми не втратили жодної справи, ми не втратили жодного дня розслідувань. І зараз майже щотижня ми відправляємо нові справи до суду та притягуємо до відповідальності нових осіб. І це через шість років!

Війна. Ми створили спеціальний департамент, який збирає та передає до Міжнародного кримінального суду та національних судів докази збройної агресії Росії. Нами зафіксовано вже понад 10 тисяч злочинів, зокрема воєнних.

Ми притягнули до відповідальності за злочини, пов'язані з війною, 86 осіб, 40 — очікують суду і 27 — вже відбувають покарання. Біллю війни є також небойові втрати. Люди, які пройшли війну, і зокрема ті, які є в цьому залі, знають, що це таке, але ніхто ніколи не хотів цим займатися. Ми створили спеціальний підрозділ, який працює з рідними загиблих для встановлення істини та справедливості.

І насамкінець. Проект постанови, внесений ініціаторами, базується на відвертій брехні та маніпуляції (Оплески). Мене не цікавить думка Бужанського про реформу прокуратури. Для мене найкращою оцінкою та відповіддю цьому проекту постанови ϵ лист батька Катерини Гандзюк, у якого нарешті з'явилася надія, що вбивці його доньки будуть покарані.

Я не став нічиїм «слугою», а був і ϵ незалежним. А незалежного прокурора не можна змусити, його можна тільки звільнити. І я йду. Але я йду для того, щоб повернутися (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Руслане Георгійовичу, вибачте, ще відповіді на запитання (Шум у залі. У залі скандують: «Ганьба! Ганьба!»).

Запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій та груп.

Віктор Васильович Бондар.

Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні друзі, те, що Генеральний прокурор залишив зал парламенту — це сумно, але трагедії немає. Це по-перше.

По-друге. Україна не Росія, де генеральний прокурор може обіймати посаду протягом 14 років поспіль, я маю на увазі колишнього генпрокурора Юрія Чайку, якщо такого пам'ятаєте і знаєте, який забезпечував авторитарну вертикаль влади у Російській Федерації.

По-третє. Ми вчора відправили у відставку уряд України, який не справився з тими викликами, які сьогодні стоять перед Україною. Я, як і наша депутатська група «За майбутнє», вважаю, що в нас система органів прокуратури іде до фактично повного розвалу. Подумаємо: з-понад 1 тисячі 300 прокурорів Генеральної прокуратури лише приблизно 600 подолали атестацію. Відповідно кількість справ на одного прокурора збільшилася, через що збільшується навантаження і страждає якість підготовлених справ.

Протягом останнього року відбувся системний занепад прокуратури. У середньому прокурор обласної ланки отримує на день від 50 до 100 звернень. Вдумайтеся, до 100 звернень на день, які об'єктивно якісно фахово неможливо розглянути за короткий період. Спостерігається великий недобір у прокуратурах на районному рівні, враховуючи, що прокурорам доводиться бігати по судах і захищати там справи, я не кажу про Офіс Генерального прокурора, хоча в Законі «Про прокуратуру» все написано прекрасно.

Під час проведення переатестації було обрано такі стислі часові рамки, що поставлено прокурорів перед вибором: або вчити відповіді на тести, або розслідувати справи. Ну, це ж правда, друзі. Для прикладу, коли переатестацію проходив Офіс Генерального прокурора, було 6 тисяч атестаційних питань. Для середньої ланки прокуратури збільшили кількість питань до 6 тисяч 700, які працівникам прокуратури довелося вчити лише за один тиждень. І сьогодні останній день цих переатестацій.

О 12 годині ночі прокурори проходили переатестацію з психології. Це якось негуманно і непрофесійно для такої фахової команди. І сьогодні, між іншим, останній день цієї переатестації, як я вже сказав. Тобто Офісом Генерального прокурора створені умови, за яких фахівці не набрали відповідної кількості балів, а відтак фахових прокурорів стало менше.

Друзі, у нас були різні генеральні прокурори. Був Віктор Шишкін — перший Генеральний прокурор України, до якого ми всі ставимося з великою повагою. Був Віктор Шокін, якого ми пам'ятаємо за «тепловізорним» замахом на самого себе. І я не зациклювався б на прізвищі прокурора. Нам треба такий Офіс Генерального прокурора, від роботи професіоналів якого рядові чесні українці почуватимуться захищеними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Петрівна Сюмар.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановні колеги. Я пригадую Руслана Рябошапку сім місяців тому як яскравого, красивого представника dream team Володимира Зеленського, якого возили по європах, по парижах і показували молоде, оновлене обличчя чинної влади.

Що я бачу сьогодні в залі? Я бачу, як його звільняє сама влада, називаючи словом «воно», демонструючи, очевидно, високий рівень політичної культури, ну, і, напевно, рівень взаємин всередині своєї команди. Ну, такий собі сигнал. Президент, правда, сказав м'якіше. Президент сказав, що він не справився.

Давайте розберемо, за що ми запам'ятали Руслана Рябошапку, з чим він справився, а з чим ні. Ну, я вам скажу, перше, що я пригадую, — це, очевидно, справи проти ветеранів і волонтерів. Сам Генеральний прокурор потім визнав, що доказів, на його думку, недостатньо. Але Юлія Кузьменко, Riffmaster перебувають за гратами вже не перший місяць, Яна Дугарь — під домашнім арештом.

Натомість ми побачили звільнення «беркутівців», які з 2015 року були за гратами, але їх відпустили, віддали російським бойовикам. Ну, напевно, треба було комусь політично попіаритися і десь продемонструвати новий політичний курс України.

Що ми побачили ще. Ми з вами тут дуже багато говорили про справедливість, якщо позбудемося депутатської недоторканності. У нас ϵ перша підозра,

підписана Генеральним прокурором Русланом Рябошапкою. З якого приводу вона підписана нашій колезі Софії Федині? З приводу того, що вона записала ролик в *YouTube*, де сказала, що ніхто не безсмертний. І за це вона отримала фактично політично мотивовану підозру.

Але чи за ці прорахунки сьогодні звільняють Руслана Рябошапку? Ні, його звільняють за те, що він мало підписав політично мотивованих підозр. І про це сьогодні оголошується з цієї високої трибуни в цій залі, показуючи повне нищення європейських стандартів і відкриваючи дорогу до Європейського суду з прав людини будь-яким політикам, проти яких такі політично мотивовані підозри будуть виписуватися. Його звинувачують у тому, що він зустрівся з послами. Колеги, а з яких пір зустріч з послами країн ЄС і НАТО стала злочином в Україні? Може, ми розвернули свій зовнішньополітичний курс?

Давайте будемо відвертими. Насправді, історія з Русланом Рябошапкою — це про те, як отримати ще більш свого Генерального прокурора, як зі 100 відсотків свого Генерального прокурора отримати Віктора Пшонку, який буде підписувати і штампувати ці політично мотивовані підозри. Оцей шабаш проросійських сил, партії влади разом з олігархами, який ми сьогодні спостерігаємо, знаєте, таке відчуття, що ви зараз «зробили» не Руслана Рябошапку, а самих себе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, виступаючи вчора з цієї високої трибуни Президент України сказав: «Я не впливаю на правоохоронну систему». Це викликало шалений сміх у залі, тому що кожна людина, яка перебуває в цьому залі, кожен громадянин України чітко розуміє, що Президент впливає на правоохоронну систему. І те, що сказав Президент — це є відвертою неправдою. Всі пам'ятають стенограму розмови, де Президент України сказав іншому президенту про те, що Генеральним прокурором буде призначено на 100 відсотків його людину.

Так, я теж проти того, що зараз відбувається в Офісі Генерального прокурора, коли професіоналів виганяють з роботи, коли проводять конкурси. Але скажіть, будь ласка, чи це відбувається часом не на підставі закону Зеленського, проголосованого більшістю Зеленського і підписаного Зеленським? Давайте скажемо чесно: і сьогоднішнє засідання не відбулося б, якби не було команди Президента Зеленського. Скільки ініціатори збирали підписи? Місяцями. І не могли зібрати до того часу, поки декілька днів тому не надійшла команда.

У мене просте запитання: чому Президента немає тут? (Оплески). Чому Президент не прийшов і не пояснив, чому він призначав Рябошапку? Чому він хоче звільнення Рябошапки? І якщо сьогодні буде рішення парламенту, то давайте всі скажемо відверто: це не рішення парламенту, це рішення Президента

Зеленського – зняти Генерального прокурора, який добре чи погано виконував політику Президента Зеленського.

Ви знаєте, що мене непокоїть? Мене непокоїть те, що вчора під час звіту силовиків прозвучала страшна річ. Було сказано, що треба добитися ефективної взаємодії правоохоронних і судових органів. Я знаю періоди в історії країни, коли така взаємодія була: це 1937-1939 роки і період діяльності Януковича. Ми категорично проти цього.

І ще одне запитання. Скажіть, будь ласка, а хто наступний? Наступний – такий самий на 100 відсотків хлопець Президента або дівчина Президента. Буде такий самий хлопець Президента.

Тому фракція «Батьківщина» не братиме участі в кадровому шабашу Президента стосовно Генерального прокурора. Краще обговоримо реформу прокуратури, яка дасть людям реальну справедливість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я не захищатиму Руслана Рябошапку. У нас, які не голосували за нього, не голосували за закон, що шалено розширював права Генерального прокурора, є дуже багато питань до Генерального прокурора, який на 100 відсотків людина Президента. Це і поведінка обвинувачення в справі Шеремета (вбивства Шеремета), це і безхребетна позиція у волонтерських справах.

Я говоритиму проти зупинки реформи прокуратури. Тієї реформи, яку визнали наші міжнародні партнери, яка дала змогу очистити на 60 відсотків Офіс Генерального прокурора від тих, хто був запорукою корупції. І зараз реформа іде на обласний рівень. Її можна критикувати, але завдяки їй буде зруйновано зв'язку між місцевими феодалами, яких, на жаль, так виглядає, дуже багато в цьому залі (сподіваюся, це не більшість), і корумпованими правоохоронними органами.

І звісно, можна було б ставити питання про відставку Рябошапки, але не на базі брехливого проекту постанови, написаного з тотальної неправди. І цю неправду дорого оплачено, не ефемерними несплаченими податками лідера нашої фракції Вакарчука, а реальними коштами. Це 5,5 мільярда доларів, виявлені аудиторською компанією *Kroll* у махінаціях з «ПриватБанком». Тільки Офіс Генерального прокурора спільно з детективами Національного антикорупційного бюро України почали активніше працювати у цій справі, так само, як і у справі про те, хто замовив Катю Гандзюк, так само, як і у багатьох інших справах, виявилося — прокурор неугодний.

Хочу всім нагадати. Ми надали надзвичайно широкі повноваження Генеральному прокурору, і це правильно. Тому що провести реформу можна лише

з надзвичайними повноваженнями. Але бачачи як біснуються проросійські фракції, друзі Портнова, який, скоріше всього, писав цей проект постанови, в більшості, — наступний прокурор буде точно проросійський. І в тих, хто стояв на Майдані, я хочу просто запитати: хто наступний?

Ми голосуватимемо проти завершення реформи прокуратури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, щойно ми почули Генерального прокурора, який розвернувся, вийшов і не відповів на жодне запитання. Може, він і правий, що реформа прокуратури відбулася. Когось призначили новими прокурорами. На місцях прокурори зновутаки гралися в політику, а не займалися реальними справами з якими до них зверталися народні депутати, зокрема з групи «Довіра», обрані у мажоритарних округах по всій Україні: від Закарпаття до Луганщини, від Львівщини, Івано-Франківщини, Одещини, Донеччини.

З цієї трибуни я неодноразово заявляв про злочин, який скоєний проти простого робітника, шахтаря. Вчора про це говорив Президент України Володимир Зеленський. Хто сьогодні буде відповідати за те, що жодне кримінальне провадження за статтею 175 Кримінального кодексу України не було розслідувано? Хто буде відповідати за те, що сьогодні голодують діти, голодують сім'ї, батьки виїжджають за кордон? Хочу зазначити, що я сам син шахтарів, у мене немає ні батька, ні матері, вони поховані в нашій українській землі.

Ми ще не знаємо, хто буде новим Генеральним прокурором, але звертаємося з проханням одразу взятися за ті кримінальні провадження, які стосуються кожного українця. Хто зруйновував 28 років, як і говорив Генеральний прокурор, підприємства, затоплював шахти? Хто вирізав заводи на металобрухт і вивозив його за кордон? Хто продавав підприємства за копійки? Я можу назвати деякі з них: ВАТ «Лисичанська сода»; сьогодні ріжуть, ще раз зазначу, завод «Пролетарій» (люди знають, хто за цим стоїть); вкрадене рубіжанське підприємство «Зоря». І три місяці не призначався прокурор у цьому кримінальному провадженні. Вкрадені 20 мільйонів гривень під час ремонту дороги по вулиці Карла Маркса в місті Лисичанську. Хто буде відповідати? З цієї трибуни я говорив про голову адміністрації Гарбуза, який розкрав 1,5 мільярда гривень, що вибивала саме наша команда для Луганської області.

Прошу з честю і совістю підходити до вирішення всіх питань з якими звертається не тільки народний депутат України, а будь-який громадянин.

Сьогодні треба створити тимчасову слідчу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М. Фракція «Опозиційна платформа — За життя». Шановні народні депутати! Прикро, що немає в залі Генерального прокурора, але всетаки хотів би сказати більш професійно, без політичних емоцій, які розпалюються. Запитання номер один: хто очолює правоохоронну систему в Україні? З тими повноваженнями, які надала йому Верховна Рада, — це Генеральний прокурор. Із внесенням змін розробили новий закон, створили новий орган, по суті на папері, але фактично залишилося все так само.

Зазначу, що антикорупційна політика в Україні, боротьба очолюється тільки Генеральним прокурором. Чому такий висновок? Тому що Генеральний прокурор має заступника. Заступник Генерального прокурора — керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури — Холодницький, який очолює процесуальне керівництво у всіх кримінальних провадженнях, які є в НАБУ. Крапка. Відповідальна — одна особа.

Хочу сказати щодо атестації, яка презентована Генеральним прокурором. Раніше було дуже просто: змінювався штатний розклад, призначалися свої люди – цим усе і закінчувалося. Нова реформа нічим не відрізняється, тільки введено комісію. Уявіть собі, що процесуальний керівник або прокурор того чи іншого регіону приходить на співбесіду, склавши тести, які ніде не сертифіковані, які змінені з Офісу Генерального прокурора до територіальних управлінь, зокрема, з'явилося 600 нових питань, які ніде не затверджені і ніким не перевірені. Цей працівник складає іспит або проходить співбесіду, і люди, які не мають стосунку до правоохоронної системи, але можуть робити висновки, визнають його доброчесність або якісь сумнівні операції, або достовірність записів у його декларації. На сьогодні вже є рішення судів щодо поновлення в Офісі Генерального прокурора осіб, яких звільнили. Дійсно, Генеральним прокурором було підтверджено 55 відсотків таких випадків. Необхідно думати про людей, яким завдано шкоди. Але вчора тимчасово виконуюча обов'язки Директора ДБР назвала цифру: більше тисячі кримінальних проваджень, де немає процесуального керівника.

Хочу сказати, що правоохоронні органи, Офіс Генерального прокурора, прокурори різних рівнів здійснюють процесуальне керівництво у цьому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорію Миколайовичу! Ні, вибачте. Владлен Михайлович Неклюдов.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дорогі українці! Я дуже добре пам'ятаю той день, коли ми надавали згоду на призначення на посаду Генерального прокурора. Ми його підтримали, ми надали йому величезні повноваження, Президент наділив його політичною волею. Треба йому віддати належне за те, що він розпочав і взяв на себе відповідальність за реформу в органах прокуратури. Дійсно, він очистив певною мірою

органи від тих осіб, які ганьблять своїми діями статус прокурора, відбулися серйозні зрушення у справі щодо вбивства Каті Гандзюк. Але водночас, як сказав вчора Президент, прийшла весна, а результатів немає, головні фігуранти на сьогодні не мають статусу підозрюваних.

Ви знаєте, вчора після виступу очільника ДБР, до речі, мене цей виступ повністю переконав у тому, що настав час для змін... Коли ДБР готове повідомити про підозру, а Генеральний прокурор і його заступники шукають причини, щоб повернути проект підозри, — то це всупереч очікуванням народу і обіцянкам Президента.

Професія прокурора — це не професія адвоката, це не захист фігурантів, це вміння брати на себе відповідальність у складних справах, йти у наступ, коли потрібно — ризикувати, особливо це стосується справ про державну зраду та розкрадання майна в умовах війни.

Якби Генеральний прокурор повідомив про підозру фігурантам у законний спосіб, народ побачив би, що ми відновлюємо справедливість, що закон один для всіх, що в нас, як сказала Президент Естонської Республіки пані Керсті Кальюлайд на Мюнхенській конференції з питань безпеки, є *rule of law*, що кожен, хто вчинив злочин, має бути покараний. На жаль, Генеральний прокурор не взяв на себе відповідальність відповісти на великий запит суспільства, і часу в нас немає, бо вже весна, а результатів ми не бачимо.

Скажу вам відверто, я взяв би на себе відповідальність і повідомив головним фігурантам про підозру. Я знаю, що той, хто прийде на заміну, це зробить і покаже суспільству, що ми готові відповісти на великий запит і повідомити про підозру тим, хто цього заслуговує, а також якісно провести й інші розслідування, інші резонансні кримінальні провадження: і щодо подій в Одесі 2 травня 2014 року, і щодо «справ Майдану», і щодо посадових осіб Федерації футболу України, які крали бюджетні кошти, що виділялися дітям.

Генеральний прокурор – це такий локомотив усіх органів досудового розслідування, який їх рухає вперед задля захисту інтересів громадян, суспільства, держави. Таким локомотивом, таким лідером Генеральний прокурор, на жаль, не став. Як наслідок, фігуранти не мають сьогодні законного процесуального статусу та зухвало підривають інститут президентства, загрожуючи національній безпеці та законності в суспільстві в цілому.

За таких умов, коли дії фігурантів спрямовані на підрив авторитету всіх правоохоронних, загалом державних органів та шкодять інтересам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владлене Михайловичу, дякую. Час вийшов. Шановні колеги, запишіться на виступи. Регламент — до 6 хвилин. Григорій Миколайович Мамка. Увімкніть, будь ласка, мікрофон з місця.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, хочу звернути вашу увагу на те, що питання розгляду проекту постанови не постало тільки сьогодні. Вчора, коли розглянули проект постанови на засіданні комітету і проголосували, також

вийшов Генеральний прокурор до засобів масової інформації і сказав дуже просто, що народні депутати або люди, які закінчили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, вибачте. Шановні колеги! Михайле Борисовичу Радуцький! Шановні колеги, давайте трошки... Я розумію, всі втомилися. Шановні колеги! Дякую.

Продовжуйте, будь ласка.

МАМКА Г.М. Вчора, коли закінчилося засідання комітету, вийшов Генеральний прокурор до засобів масової інформації і сказав, на мою думку, дуже образливі речі. Отже, коли розглянули проект постанови і депутати проголосували, зверніть увагу, тобто ті люди, які закінчили по три класи, які не можуть нормально говорити, і про це було сказано ним особисто, прийняли рішення щодо реформування Офісу Генерального прокурора.

Проблематика в правоохоронних органах назріває, і, по суті, тільки очільник Державного бюро розслідувань вчора з трибуни заявила, що більше 1 тисячі 200 кримінальних проваджень не мають процесуальних керівників. Така ситуація в усіх правоохоронних органах: Національній поліції України, Службі безпеки України, податковій та інших, — вони також не мають процесуального керівництва. Якщо порахувати, більше 5 тисяч кримінальних проваджень не розслідуються. Просто таке ставлення Генерального прокурора... Вчора вийшов, обізвав народних депутатів, що по три класи закінчили, сьогодні на запитання не відповів, розвернувся і пішов. На мою думку, це просто образливо.

Прошу передати слово Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, слово в цьому разі не передається. Вибачте. Володимир Юрійович Арешонков.

Шановні колеги, після цього переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, підготуйтеся.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Шановні колеги народні депутати! Шановні глядачі! Я хотів би зараз, щоб ми всі заспокоїлися, завершили сьогоднішню роботу, і прийняття рішення відбувалося в атмосфері насамперед професійної оцінки. Не політичної, не емоційної, тому що йдеться про керівника одного з найважливіших правоохоронних органів, який саме має забезпечити стабільність і порядок у нашій державі.

Так от, передусім, мені здається, що Генеральний прокурор став певною мірою заручником не тому, що він, і тут я не зовсім погоджуюся з моїм колегою Максимом Бужанським, коли він говорить про те, що одним з головних недоліків і недопрацювань прокурора ϵ те, що він не підписав якісь конкретні підозри окремим особам, політичним діячам. На це я скажу так. Якби були якісно підготовлені матеріали, жоден Генеральний прокурор не відмовився б їх підписати.

Питання в тому, що найважливішим є те, наскільки якісно відбувається сам процес реформування роботи не тільки прокуратури, а й всієї системи правоохоронних органів у державі. Саме лідером і локомотивом у цьому плані, я погоджуюся з колегами, мав би бути Генеральний прокурор. І я вам хочу сказати, що ми переконалися, зараз я звертаюся до тієї координаційної ради, яка була створена при Президентові і яка мала б напрацювати і запропонувати нам стратегію роботи правоохоронних органів України з чітким розмежуванням повноважень... За що сьогодні відповідає ДБР, скажіть мені? Це що, питання ДБР займатися тим, як голосували депутати за уряд у 2015 році? Скажіть мені, це що питання НАБУ, визначати яка вартість проживання депутатів у готелі «Україна»? А цим займаються роками слідчі цих правоохоронних органів.

Треба відмітати всю дрібноту, зосередитися на серйозних справах. Прокуратура має виступати в ролі супровідника і справжнього процесуального керівника в серйозних справах стосовно топ-корупціонерів і так далі. Тому сьогодні потрібна допомога прокуратурі в завершенні реформування. Давайте на цьому зосередимося.

I насамкінець. Я вже чую про прокурора Луганської області двадцять п'ятий раз. То, може, все-таки йому пора піти у відставку?

Дякую і закликаю до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, займіть свої місця, підготуйтеся. Ми переходимо до прийняття рішення. Нагадую, що проект Постанови «Про висловлення недовіри Генеральному прокурору Рябошапці Р.Г.» (№ 3154) внесений за пропозицією 158 народних депутатів України.

Згідно зі статтею 213 Регламенту Верховної Ради України прийняття постанови про висловлення недовіри Верховної Ради Генеральному прокурору здійснюється відкритим, шановні колеги, поіменним голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради і має наслідком його відставку з посади.

Відповідно до статті 85 Конституції України, статті 213 Регламенту Верховної Ради України, статей 42 та 63 Закону України «Про прокуратуру» ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про висловлення недовіри Генеральному прокурору Рябошапці Руслану Георгійовичу» (№ 3154). Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято (Оплески).

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 179, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 36, «Європейська солідарність» — 0, «Батьківщина» — 0, «За майбутнє» — 15, «Голос» — 0, «Довіра» — 16, позафракційні — 17.

Ще раз дякую всім за роботу. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.